

Bestemmelsen er navnlig tænkt anvendt over for arbejdsgivere, der står over for valget mellem flere stoffer, der hver for sig er egnede til det aktuelle formål, men som har forskellige egenskaber i relation til sikkerhed og sundhed dels under den pågældende arbejdsproces, dels under efterfølgende brug, vedligeholdelse m. m. Arbejdsgiveren skal da vælge det, der er mindst farligt. Ved denne afvejning skal arbejdsgiveren vælge det stof eller materiale, som kræver mindst generende beskyttelsesudstyr for de beskæftigede, uanset om det alt i alt bliver noget dyrere for ham. I afvejningen indgår tillige stoffets farlighed, og at der ikke pålægges arbejdsgiveren urimelige udgifter.

Det er arbejdsministeriets opfattelse, at dette princip har almen gyldighed for hele lovens område. For kapitel 5 om arbejdets udførelse, kapitel 6 om arbejdsstedets indretning og kapitel 7 om tekniske hjælpemidler følger dette princip af kravene om, at forholdene skal være sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarlige.

Princippet er i sin generelle form indføjet i § 7 i bekendtgørelse nr. 501 af 5. oktober 1978 om projekterendes og rådgiveres pligter m. v. efter lov om arbejdsmiljø.

Selv et udførligt projekt vil som regel give den, der skal føre projektet ud i livet, et vist spillerum for valg af materialer. For i nogen grad at kunne sikre, at sådanne valg træffes under hensyntagen til substitutionsprincippet er det fundet nødvendigt at foreslå en hjemmel, der giver mulighed for at bemyndige direktøren for arbejdstilsynet til på det tidligst mulige tidspunkt i et bygge- og anlægsarbejde at give pålæg om, at bestemte stoffer og materialer ikke må indgå i projektet, og eventuelt rådgive om erstatningsmuligheder. Det tilstræbes hermed også at sikre, at de principper for valg af stoffer og materialer, der lægges til grund er i overensstemmelse med arbejdsmiljølovens krav. Det forventes, at man herved vil tilskynde til, at producenter bestræber sig på at udvikle mindre farlige stoffer og materialer.

ad stk. 2. Regler om forelæggelse for arbejdstilsynet af planer for arbejdsprocesser m. v., arbejdssteder og tekniske hjælpemidler findes i §§ 44, 46 og 49. I forarbejderne til loven og i besvarelse af spørgsmål fra folketingets arbejdsmarkedsudvalg er anført, hvorfor tilsvarende regler ikke er indeholdt i kap. 3 om stoffer og materialer.

Når der nu foreslås adgang til at indføre en sådan udtalelses- og godkendelsesordning skyldes det dels, at arbejdstilsynet og arbejdsmiljøinstituttet er udbygget væsentligt og navnlig hvad angår den medicinske og kemiske ekspertise, dels at ord-

ningen er en naturlig konsekvens af de øvrige ændringer.

Anmeldessystemet, databladene og substitutionsprincippet bygger først og fremmest på ansvar for fremstiller og importør med hensyn til at undersøge, vurdere og give oplysning om de stoffer og materialer, der fremstilles, men det må forudses, at dette i nogle tilfælde ikke er fuldt betryggende. Risikoen i forbindelse med nogle stoffer kan være så stor, at det er naturligt, at myndighederne går ind, ikke kun med en efterfølgende kontrol men med en vurdering af stoffet, før produktion eller import påbegyndes eller stoffet tages i brug.

Det kan f. eks. vise sig hensigtsmæssigt at foreskrive, at kun godkendte stoffer, der er optaget på en af arbejdstilsynets udsendte liste, må anvendes til bestemte formål.

Til nr. 3-5.

Den offentlige sektor udgør en stigende del af arbejdsmarkedet. Ved udgangen af 1977 var der således 696.650 offentligt ansatte, svarende til godt en fjerdedel af den samlede arbejdsstyrke på ca. 2.6 millioner mennesker. Det er derfor fundet påkrævet at styrke repræsentationen i arbejdsmiljørådet for denne sektor ved udvidelse af antallet af medlemmer med 1 for de offentlige arbejdsgivere, staten og kommunerne, og 1 for de offentligt ansatte.

Det nye medlem for de ansatte er tiltænkt Akademikernes Centralorganisation, der ikke tidligere har været repræsenteret i arbejdsmiljørådet. AC har nu knap 100.000 medlemmer, hvoraf en betydelig del er offentligt ansatte.

Det nye medlem for arbejdsgiverne gør det muligt at give en plads til hver af de to dele af den offentlige sektor, staten og kommunerne, der hidtil har instillet et medlem i fællesskab.

Ændringen medfører ikke økonomiske konsekvenser.

Til nr. 6.

Ændringerne er hovedsagelig af redaktionel karakter som en følge af, at ulykkesforsikringsloven er erstattet af lov nr. 79 af 8. marts 1978 om arbejdsskadeforsikring.

Ved ændringen af stk. 3 er de nu uaktuelle bestemmelser om bidragenes størrelse for 1977 og 1978 udeladt.

Ved ændringen af stk. 4 fremrykkes beregningsgrundlaget fra det forløbne regnskabsår til det